

Toppers, géén floppers voor Knetemann

Hij ademt fokkerij. Dat is het minste wat je kunt zeggen van vleesveehouder Marnix Knetemann uit het Noord-Hollandse Wijdewormer. De kersverse bestuurder van het verbeterd roodbontstamboek noemt zichzelf kritisch, maar geen druktemaker. In zijn veestapel streeft hij dieren na die hem geen werk en geen armoe geven.

TEKST WIM VEULEMANS

Voor een Vlaming is het altijd apart om met de auto langs wegen omgeven met sloten te laveren. Wijdewormer is een klein dorp in de polder, net boven Amsterdam. Het landschap is uitgestrekt met weideland en veel sloten, en paarden. Paarden maken ook een belangrijk deel uit van het leven van Marnix Knetemann (39). Verschillende rassen maken in zijn houderij en fokkerij de dienst uit, gericht op het fokken van rijpony's en paarden voor de endurance-sport. De rundveestapel van de Knedostables bestaat uit zo'n dertig stuks vleesvee, deels witblauw, deels verbeterd roodbont. 'En alles daar tussen', lacht Marnix.

Veestapel krimpt en groeit

Het rundveebedrijf aan de Noorderweg is al generaties lang in handen van zijn familie. 'Mijn overgrootvader heeft zowel het huis als de eerste stalling eigenhandig gebouwd', legt Marnix uit. 'En dat steeds met eigen geld dat hij had verdiend met zijn slagerij. Had hij weer wat geld, dan werd er een stukje bijgebouwd.'

*Us Heit tussen
het koppel koeien*

In 2002 begon Marnix zijn carrière als veehouder op het bedrijf. Eerst als bedrijfsleider op het bedrijf dat toen in handen was van zijn ouders en zijn oom. Deze laatste had ook nog een succesvolle slagerij in Krommenie, op enkele kilometers van het bedrijf. 'In het verleden hadden we een veel uitgebreider bedrijf dan ik nu heb', werpt Marnix een blik op het verleden. 'Tweehonderd blondes en witblauwen maakten toen de dienst uit op verschillende locaties en we hadden ook een 85 hectare land in gebruik.'

Maar door de druk vanuit de melkveehouderij op de grond verloor het bedrijf al snel veel land – allemaal pachtland – en kromp de veestapel snel in omvang. Zelfs tot er nog maar een paar dieren op het bedrijf overbleven. In 2016 kwam zijn oom te overlijden en stond Marnix er alleen voor. Hij krikte het aantal dieren op het bedrijf al snel weer op tot het huidige aantal van dertig stuks.

Omdat de grond vooral oude zeeklei is, bestaat het land van de vleesveehouder enkel maar uit weideland. Hooi is

Wijde wormer

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaar : **Marnix Knetemann (39)**
 plaats : **Wijde wormer**
 veestapel : **30 verbeterd roodbonten en Belgisch witblauwen, 25 paarden, 10-15 kalvingen per jaar**
 grondgebruik : **12 ha weideland**

*Marnix
Knetemann*

dan ook het basisvoer van de volledige veestapel, aangevuld met krachtvoer en bierdraf. Ook de dieren die Marnix afmest, krijgen een rantsoen dat voornamelijk bestaat uit hooi en krachtvoer.

Gericht op de afzet van vlees

Sinds het voorjaar van 2018 is Marnix toegetreden tot het bestuur van de Vereniging Nederlands Stamboek Verbeterd Roodbont Vleesvee. Voorheen was hij ook al actief in het bestuur van een van de grootste stamboeken voor rijpony's in Nederland. 'Het zijn de leden van het stamboek die mij hebben opgeroepen om me kandidaat te stellen voor de vacante plek', vertelt Marnix. 'Ik denk dat ze daarmee een signaal wilden afgeven dat het anders kan en moet. Ik weet dat veel mensen mij bijzonder kritisch vinden en ze hebben gelijk. Maar je moet kritisch zijn voor jezelf en wat je doet. Dat geldt dus ook voor een ras in zijn algemeen. Zo vind ik keuringen werkelijk een mooi gebeuren, maar ons oog moet toch vooral gericht zijn op de afzet van vlees.'

Veel vleesveebedrijven werken vaak met een eigen stier. Volgens Marnix is het aanbod van de verschillende ki's dan ook te beperkt en niet genoeg op de markt gericht. 'De vleesveehouders moeten de uitdaging aangaan en zich in de fokkerij meer gaan richten op de markt en de toekomst', meent de nieuwe stamboekbestuurder. 'Het is niet mijn plan om de boel op de kop te gooien, maar ik wil wel graag meer toekomstgericht werken. Ik ben dan wel kritisch, maar ik wil geen druktemaker zijn.' Net zoals in de paardenfokkerij is de blik van Marnix ook in de vleesveehouderij bijzonder breed. Nagenoeg elk vleesveeras en het bijhorende stamboek in Nederland volgt hij van nabij op.

'Het stomste wat je kunt doen, is oogkleppen opzetten', meent hij. 'Dat mag je niet op je eigen bedrijf doen, maar ook niet naar je eigen ras toe. Je moet dus ook in de keuken van een ander kijken. Te vaak zien we enkel de negatieve punten van een dier of een ras en vergeten we de positieve. Met die laatste kun je wat mee.'

Naast de runderen is Knedostables ook bekend om de paardenhouderij en -fokkerij

In het verleden lag zijn passie vooral bij het Belgisch-witblauwras. Maar toen de verschillende erfelijke gebreken opdoken in het ras, veranderde de visie van Marnix.

Gezond vee als basisprincipe

‘Het basisprincipe in het managen van je veestapel moet toch steeds gezond vee zijn,’ meent Marnix. ‘Ik wil niet alleen maar toppers hebben, ik wil juist géén floppers hebben. Die laatste kosten je handenvol geld en brengen het uiteindelijke bedrijfsresultaat naar beneden. Ik streef vooral naar zelfredzame dieren, die ik makkelijk aan de slager kan verkopen. Ze moeten mij geen werk en geen armoe geven.’

Marnix bouwde de veestapel weer uit met oudere genetica en een aantal bloedlijnen waarvan hij nog embryo's beschikbaar had. Daarbij mijdt hij het kruisen van witblauwen en verbeterd roodbonten absoluut niet en zoekt hij ook de rode witblauwen of dieren met de roodfactor bewust op. ‘Beide rassen bijten elkaar niet, hoor,’ lacht hij. ‘Beide zijn ook genetisch niet zo verschillend.’

De vleesveehouder noemt drie bloedlijnen die aan de grondslag van de wederopbouw van de veestapel lagen: de Maudlijn, de Lauralijn en een lijn die afkomstig is van het bedrijf van Theo Verstraeten uit Sluis. ‘Bij deze stoppende veehouder heb ik destijds de volwassen dieren gekocht’, verduidelijkt Marnix. ‘Het waren allemaal witblauwen met een rode haarkleur of de roodfactor.’

Knedo Susan komt uit die Ferdinandusbloedlijn. Omdat de vleesveehouder vooral functionaliteit zoekt in een dier, combineert hij de sterke punten van beide rassen. ‘De dieren van het verbeterd roodbontras zijn wat langgerekter dan de witblauwen en zijn vaak wat functioneler, de witblauwen brengen wat meer bevedheid en groei-kracht,’ meent Marnix.

‘Gewichtige’ Us Heit

De Noord-Hollandse fokker geeft ook aan dat de productie van vlees dan wel het belangrijkste doel is voor zijn bedrijf, maar dat hij ook de schakel ervoor niet wil verwaarlozen, namelijk de fokkerij. ‘Een rode dikbilstier kan ik gewoon het makkelijkste verkopen’, verduidelijkt hij. ‘Heel veel vleesvee-houders met verbeterd roodbont hebben een passie voor het ras en de rode kleur. Ze zien ook dat de stieren met gemengd bloed bovengemiddeld

scoren op groei en bespiering. Die steken er letterlijk en figuurlijk bovenuit.’

Marnix toont als voorbeeld twee fokstieren op zijn bedrijf. Een eerste daarvan is Patrick van de Weeg, een zoon van Leijenhorst 173 en de kampioen bij de stieren tussen één en twee jaar op de meest recente NVM-keuring in Zwolle. ‘Hij is een zuivere verbeterd roodbonte en een prachtige stier. Maar ik vind hem met 800 kilo op een leeftijd van 25 maanden wat licht.’

Een tweede fokstier op het bedrijf is de bekende Us Heit van Knedo, waarvan VeeteeltVlees dit voorjaar een video op de website heeft geplaatst. Us Heit is een zeven jaar oude zoon van de eigen stier Patamon en heeft een aparte bloedvoering: 87% Belgisch witblauw, 10% verbeterd roodbont en 3% limousin. ‘In maart 2018 woog Us Heit 1350 kilogram en was 1,60 m groot’, vertelt Marnix en laat daarmee het verschil tussen beide stieren zien. ‘Us Heit toont echt boven mijn veestapel uit.’ Us Heit is gekeurd voor zowel verbeterd roodbont als Belgisch witblauw en kreeg respectievelijk 92 en 86,2 punten. De vleesveehouder laat al zijn dieren beoordelen door inspecteurs van beide stamboeken. Daarbij wil hij een nog bredere kijk krijgen op zijn eigen veestapel.

Recent kocht Marnix nog een derde stier aan. Ditmaal een zuiver witblauwe met een rode haarkleur. ‘Deze zoon van Nevada uit een Vegadochter heeft twee witblauwe stieren met de roodfactor in de afstamming. Ik kocht hem als kalf aan op het bedrijf van Alexander Vandermeulen in het Vlaamse Tienen. Niet alleen de stier trok me aan, maar vooral ook de bedrijfsvoering op het bedrijf van Alexander deed me de stier kopen. Vruchtbaarheid en groei-kracht staan er voorop.’

De stier is momenteel 20 maanden oud en heeft al een paar weken tussen een koppel vaarzen gelopen. De stier is dan ook precies wat Marnix nastreeft in zijn veestapel: functionaliteit met een rood jasje. |

Video: Us Heit van Knedo

Dit voorjaar bracht VeeteeltVlees de Patamonzoon Us Heit van Knedo in beeld. Het resultaat hiervan is te vinden op de website van VeeteeltVlees.

▶ Bekijk de film op veeteeltvlees.be of veeteeltvlees.nl